

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

E. SOLER DE LAS CASAS

Aplaudit autor dramàtic
é inspiradíssim pintor,
escriu ab notable garbo
y pinta qu' es un primor.
Jove, constant y entussiasta,
ab lo camí que ha fet ja,
deixa clarament compendre
que arribará molt enllà.

BARCELONA

Si 'l conegut fabricant de màquines de cusir senyor Escuder volgués, me sembla que ara com ara podria fer un bon negoci.

¿Sab cóm? Agafant aquell bombo tan gros que té, y portantlo á casa la ciutat: estich segur de que li comprarian.

¡Quína afició al bombo s' ha despertat en aquella casa! ¡quína manera de sollicitar l' atenció pública ab qualsevol pretext!

Hí ha regidor que lo primer que fa cadá dia al llevarse es posarse á pensar:

—¿Quína heroycitat podria realisar avuy, per conseguir que 'ls periódichs s' ocupessin de mí?

Y després de meditar un rato, ¡zas! agafa 'ls trastets y se 'n va á passejar—es una suposció—pels carrers de la Barceloneta.

L' endemá 'ls diaris pregonan la gran hassanya y exclaman repicant lo bombo de fort y de ferm:

—«Ahir lo respectable regidor don Fulano de Tal practicá una detinguda revista d' inspecció en lo barri marítim de la Barceloneta, dictant varias midas que millorarán d' un modo fabulós las condicions higiénicas d' aquella demarcació.»

Es ociós afirmar que 'l senyor concejal no ha dictat disposicions, ni coneix lo qu' es higiene, ni 's millorarán las condicions de salubritat d' aquell barri. No ha fet altra cosa que rodar com un' áni-ma freda per uns quants carrers, seguit d' un municipal que ab molta sorna feya l' ullet als vehins y somreya de certa manera, com dihent:

—¡No tengan miedo que suceda res! Se pasea para donarse lustre...

Pero 'l pretext pél bombo hi es, y 'l concejal al llegir los periódichs se llepa 'ls llabis pensant en la sensació tremenda que la noticia causarà entre 'ls habitants de Barcelona.

¡Pobre gent! ¡Com si als barcelonins pogués ja interessarlos res de lo que fan aquesta colla d' eminen-cias!

Barcelona, tractantse d' ells, no més s' entusiasmará y 's fregará las mans de gust, lo dia que llegeixi:

—«Ahir van ser expulsats de casa la ciutat tots los individuos que componen l' Ajuntament. L' edifici serà orejat y desinfectat per procediments enérgichs, prenentse midas ab las quals la salut de la butxaca de Barcelona hi guanyará d' un modo extraordinari.»

No se 'n pot surtir. Los ^{*}^{*} charrets, tartanetas y demés vehículs de classe barata, continúan resultantnos cars. A rahó, casi bé, de una víctima per dia.

Totas las queixas del públich, totas las precaucions presas—ó simuladas—per las autoritats han sigut inútils. Las tartanetas segueixen fent lo que 'ls dona la gana y 'ls cementiris omplintse de gent.

Si l' arcalde m' hagués de creure, jo li proposaria un sistema que evitaria infaliblement aquestas desgracias.

Una tartaneta no pot posarse en circulació sense permís, ¿no es cert? Pues avants de concedir aquest permís, jo someteria á qui 'l demanés al següent interrogatori:

—¿Per ahont pensa ferla anar aquesta tartana?

—Per tot arreu: carrers del Ensanche y de Barcelona.

—¿Quántas horas al dia circulará?

—Dugas ó tres al dematí y á la tarde altres tantas.

—¿Vosté la guiará?

—Jo mateix.

—¿Anirá á dintre ó assentat á las varas?

—A dintre, á dintre: s' hi va millor.

—Perfectament: tartana de circulació general, sis horas al dia, guiada per un home com vosté que 'm sembla un trist cotxero y que per anyadidura pensa ficarse á dintre ... Ha de depositar vint mil duros, si vol lo permís.

—¿Vint mil duros? ¿per qué?

—Per respondre de las primeras desgracias que ocasioni. Ab aquesta tartaneta, lo menos, lo menos farà una ó dugas morts senmanals.—

Naturalment, l' interessat no voldria ni podria fe 'l dipósit, lo permís no 's concediria, la tartana reposaria ben quieta dintre la quadra de son amo... y 'ls barcelonins tindriam un perill menos.

¿No 's fa pagar un impost per poguer anar á matar llebras y perdius?

Pues més just es que 's fassi pagar per anar á matar personas.

¿N' hi haurá? ¿no n' hi haurá?... ¿Ha sigut un cas? ¿es un *infundio*?

Estém de la mateixa manera. Lo cólera, si es aquí, ho dissimula bastant. Y si no es aquí, donguémne las gracias á las autoritats que vetllan com un sereno: com un sereno d' aquests que sempre dormen.

De tant en tant se parla de cassos sospitosos, de malalts d' aspecte misteriós; de focos, de rumors, de noticias reservadas...

Pero 'l cólera, 'l verdader cólera no 's veu ni ningú sab ahont s' amaga.

Hí ha qui diu qu' es aquí, pero disfressat.

¿Qué volen que 'ls digui!

No ho crech qu' se disfressi.

Més aviat m' inclino á creure lo contrari. ¡Qui sab si la miseria, per figurar una mica y donarse importancia, s' ha disfressat de cólera!

A. MARCH.

DOLORETAS

SONET

Sent petits ja 'ns buscavam y 'ns trobavam,
y 'ns trobavam perque estar junts voliam;
lo que era amor encara no sabiam,
mes sabiam molt bé que 'ns estimavam.

Per fi un dia, ab gran pena, nos deixavam,
y 'ns deixavam quan ja quinze anys teniam,
perque apendre un ofici 'ls dos deviam
bastant lluny de la terra hont ens estavam.

Separats, més d' amor encara patiam,
y 'n patiam tan més com anys posavam,
puig com més anys posavam més sentiam.

Fins que al últim, sentint que 'ns abressavam,
tots dos al mateix temps ens escribiam,
dantnos l' adeu postrer ¡perque 'ns casavam!

A. ROSSELL.

ANIS DE FRARE

LO BANY D' ASSIENTO

En lo temps de la bona fé y de la religiositat,
quan en ciutats, vilas y pobles hi havia un convent á cada cantonada y 'ls frares eran los amos

¡ ENDAVANT, NOYS !

La secció de propaganda
va seguint la séva via,
traballant activament
y ab deliciosa *armonia*.

del auca, per ser los confessors, consellers y guías de las familias timoratas; en aquells temps felissos (sobre tot pels freres) temps que algú desitja que tornin, quant més aviat millor, va passar lo que aquí vaig á contarlos.

Era prior de un convent de Mercenaris, lo pare Bartoméu, home corpulent, rabassut, de cara casi apoplética, ulls vius com una centella, gran sota-barba y clatell molsut. Visitava las casas principals de la ciutat y en totas ellas era molt volgut, tant per la franquesa que gastava, com per lo xistós de las sévas sortidas.

Lo pare Bartoméu entenia la religió pel costat alegre y divertit.

Una de las sévas frasses favoritas era aquesta:

—Per anar al cel hi ha dos camíns: l' un es tot d' arengadas y l' altre de llangonissas. Tots dos hi portan igualment: alguns tiran pel primer, jo hi agafat l' últim.

Y al dir aixó reya tant de gust, que la sota barba se li movia ab un tremolor de mató de monja.

* * *

Tenia 'l pare Bartoméu un nebot, fadrí blanquer, y 'l tal nebot feya alguns dias que havia perdut la gana. Estava cap-ficat, melancólich y s' anava enmagrint de tal manera que no semblava sino que li treyan lo greix á grapats.

—¿Qué tenim, Cintet?—va preguntarli un dia ' frare mercenari.

—No tinch res—va respondre en Cintet.

—¿Qué no tens res, y t' estás decandint com una candela cap-per-vall?... Vina aquí, acóstat y miram fit á fit.

Quan en Cintet hagué fixat los seus ulls melancólichs en los bellugadissos y avisplats del seu oncle, aquest, enmatlevant la famosa frasse de Quedo, la dispará sobre l' atortolat fadrí:

—¿Quién es ella?

En Cintet, senti encéndresseli las galtas. Lo séu oncle acabava de descobrir lo seu secret.

No tingué més remey que confessarli tot.

Era 'l cas qu' ell, un pobre diable, un trist fadrí blanquer s' havia enamorat; ¿y de qui? De una de las noyas de ca 'n Queralt, un dels més rics comerciants del carrer de Moncada. La Merceneta, que aixis s' anomenava la nena, estava molt agrada del blanquer; pero no n' hi havia prou ab aixó: era precis vence la resistencia de la familia Queralt, y aquesta dificultat era insoluble.

¿Cóm havia de consentir lo Sr. Queralt que una filla séva, que á lo menos tindria quaranta mil lliuras de dot, se l' emportés un pela-canyas com en Cintet?

—Ja ho veu, senyor oncle—suspirava l' enamorat fadrí—aixó es impossible, impossible de tota impossibilitat.

—Calla, plaga—replicava al frare—al mon no hi ha sino una cosa impossible, y es que un frare mercenari sigui tonto. ¿M' has dit que la Merceneta Queralt t' estima?

—Si, senyor. Ella no mira l' interès y está enamorada de mi.

—Donchs dona per fet lo casament.

—Pero ¿y D. Gayetano? ¿Y D.ª Paula? La Merceneta m' ha dit que sense 'l consentiment dels seus pares, no hi ha que pensar en res.

—S' ha explicat molt bé. Aixís deu procedir tota nena honrada y recatada.

—Llavoras....

—Home no sigas desconfiat: jo te l' aniré a demanar y tu veurás com lo mateix D.ª Paula que D. Gayetano otorgan lo seu consentiment.

En Cintet no hi veyá d' alegria. Del primer antuvi hauria abraçat al pare Bartoméu; pero va contenirse y 's limitá á ferli l' amistat.

—Demá—digué 'l frare—aniré á veure la familia Queralt.

—¿A quina hora?

—A las onze del matí. ¿Per qué ho preguntas?

—Perque á las onze en punt jo aniré á la iglesia de Santa María del Mar, y allá, ajenollat davant de l' imatge de la Verge dels Dolors, pregaré fervorosament pel bon éxit de la nostra empresa.

—¿Anirás á Santa María—preguntá 'l frare, somrihent ab malicia—perque aquesta iglesia es la que 's troba més aprop del carrer de Moncada?

En Cintet se ruborisá de nou, al veure que 'l seu oncle li tornava á descubrir lo pensament.

—Y allá sens dupte estarás esperant que al sortir jo de casa 'n Queralt, vinga á donarte desseguít la gran noticia ¿no es aixó?

—Si no siguéis molestarlo....

No.... no.... no—replicá 'l frare.—¡Valentas oracions serían las que resarias!.... Deixa tranquils als sants, ne 'ls incomodis per una cosa que no 'ls va ni 'ls vé, y fes lo que vaig á dirte.

En Cintet era tot orelas.

—Demá á las onze en punt—afegi 'l frare—pendrás un bany d' asiento.

Al sentir aixó en Cintet era tot ulls.

Durant un moment no sabia si 'l seu oncle 's volia riure d' ell; no 's donava compte de si parlava en broma ó en serio.

—¿Sents lo que 't dich?—afegi 'l pare Bartoméu—pendrás un bany d' asiento, y no 't mourás del bany fins que jo torni.

—¿Ab malvas ó sense malvas?—preguntá 'l jove ab ingenuitat.

Y 'l frare li respongué:

—Ab aygua. Advertinte que si no prens lo bany ó si 't mous de la banyera avants de que jo torni, no hem fet res.

—Senyor oncle, vaji descansat: pendré 'l bany d' asiento.

Tal dit, tal fet.

L' endemá, á las onze en punt, en Cintet s' assestavá á la banyera.

—¿Pero—pensava—per quin extrany capritxo 'l meu oncle m' obliga á remullarme? Tal vegada voldrá que se 'm refresqui 'l cap. Los banys d' asiento deuen ser molt bons per rebaixar la sanch.

¡Bah, bah, obehim y fora! Ell es més sabi que jo: ell sabrá perque m' ho fá fer.

Va transcórrer un quart, mitj' hora, tres quarts. L' aygua del bany s' havia anat refredant, y en Cintet aguantava com un héroe.

D' aquell bany depenia 'l seu porvenir, la seva ditxa, la seva felicitat.

Per últim, lo pare Bartoméu arribá á casa seva, fingint una gran reserva. Pero 'ls ulls li reyan.

—¿T' hi has ficat á las onze?

—A las onze en punt.

—¿Y no te 'n has mogut?

—Ni un instant.

—Donchs bé: la Merceneta es teva.

—¡Meva!—exclamá en Cintet, alsantse de la banyera.

—D.ª Paula y D. Gayetano t' aceptan per gendre.

En Cintet, deixant un regalim d' aygua sobre las rajolas del quarto, corregué á besar ab efusió la ma del seu oncle.

—Demá anirém á ca 'l notari á fé 'ls capítuls.

—¡Oh!—exclamá en Cintet, havent de fer grans esforços per no caure en basca.

L' endemá, en presencia de un notari públich s' explicá lo que havia ocorregut, lo que 'l pobre Cintet no comprenía encare l' eficacia soberana de aquell bany d' asiento.

Allá, en lo ranci despaig, s' hi trobavan D. Gayetano, D.ª Paula, la Merceneta, més alegre que may, lo pare Bartoméu y en Cintet, que no sabia lo que li passava.

Lo frare prengué la paraula, dihent:

—Senyor notari: ahir D. Gayetano Queralt y un servidor de vosté varem tractar lo casament de la seva filla ab lo meu nebot: ¿no es aixó, D. Gayetano?

—Aixó mateix: pero ab lo pacte exprés de que la meva filla, de moment aportarà vint mil lliuras al matrimoni, sempre que 'l nebot del pare Bartoméu acrediti que posseheix quaranta mil duros en pells.

—Dispensi, no es aixó. Recordiu bé. Jo ahir vaig dir que 'l meu nebot es rich, y com l' idea de riquesa es relativa, resulta que si 's contenta ab lo que té es ell més rich que no l' home opulent que viu ambicionant la fortuna dels altres.

—Pero vosté va assegurar baix la seva paraula...

—Si, senyor: jo, baix la meva paraula honrada vaig dir que 'n lo moment en que jo feya la demanda de la má de la seva filla, la pell que tenía en remull lo meu nebot, no la donaría per quaranta mil duros.

—Exactament... Aixó mateix. Pero jo voldria véurela aquesta pell.

Lo frare exclamá:

—¿No té prou confiansa ab mi? No importa. Jo li suplico que fassa sortir á la seva senyora y á la seva filla.

Sortiren aquestas y 'l pare Bartoméu digué al seu nebot:

—Noy, descordat las calsas y ensenya la part posterior del teu individuó á D. Gayetano. Sápiga que ahir, mentres jo 'm trobava á casa de vosté, en Cintet prenía un bany de asiento. Cintet ¿donarias per quaranta mil duros la pell que tenias en remull?

En Cintet exclamá:

—Ni per cent mil,

Y com D. Gayetano s' estava caragolant de riure en una cadira de vaqueta, lo frare se li acostá, dihentli:

—Senyor comerciant: paraula es paraula.

D. Gayetano digué:

—Cregui pare Bartoméu que estich content de que 's casin, may sigui sino pel gust d' emparentá ab vosté.

P. DEL O.

TOCINAYRES

Una colla de compares
que *ñau ñau* y fent lo ganso,
buscan lo negoci á costa
del infelís poble manso.

NÚMEROS

¿Que no ho saben?

Als autors cataláns qu' escriuhen pèl teatro 'ls ha surtit un senyor que, de franch, *'ls porta 'ls llibres*. Veritat es que 'ls porta molt malament y ab notoria incorrecció, y no mereix, per lo tant, salari de cap classe.

Aquest *tenedor de llibres*, no tenint probablement ocupació de més importancia, s' entreté en

l' últim número de *La Ilustració Catalana*, en la honestíssima tasca de fer un balans dels teatros de Romea y Novedats durant la darrera campanya artística.

¡Ab quina originalitat y altesa de miras analisa 'ls treballs dels autors catalans!

Se veu que 'ls números lo *tiran* més que las lletres.

Tota la séva preocupació consisteix en explicar al lector que en Frederich Soler ha cobrat tantas

pessetas; que en C. Gumà n' ha guanyat quantas; que á n' en Vilanova li ha correspost aixó; que á n, en Guimerá li ha tocat alló....

¿Veritat qu' es assombrosa la profunditat d' aquests matemàtics? ¿Cóm s' *il·lustrarán* los lectors de *La Il·lustració Catalana* ab noticias de tanta novetat é importancia! Y sobre tot ¿cóm s' excitará la codicia del govern y dels recaudadors de contribucions!....

* *

De totes maneres, hi ha que deplorar una cosa. Seguint per aquest camí y posat á fer càlculs trascendentals, l' autor d' aquest treball aritmètic podia haver anat encare molt més enllá. ¿Per qué no va ferho, tenint l' aptitud que demostra y presentantse-li ocasió tan oportuna?

Per exemple:

De 'n Pitarra—que segons ell, ha cobrat 2,300 pessetas,—podia haver dit lo següent:

«Suposant que del pis que ocupa 'n pagui 100 pessetas cada mes, don Frederich Soler ab aquesta suma 'n té per pagar lo lloguer de 23 mesos...» que son pròximament dos anys.

«Si 's posava á fumar, ab las 2,300 pessetas cobradas podria comprar 18,400 cigarros, si 'ls volia de mitj ral, ó 23,000 si fossin de 10 céntims,» partint del principi que no se 'ls fés escullir.

«Si se 'ls malgastava en pans de tres lliuras, admetent que 'l Sr. Soler necessiti un pa diari, tindria la seguretat, si no 's moria avants, de poder menjar pa durant 4,600 dias...»

Y aixís successivament, aplicant lo càlcul á las capsas de cerillas, als mitjons y als barrets de copa, ¡si 'n podria omplir de planas, que donarian al séu periódich una amenitat y un interés irresistibles!

* *

Lo mateix escriptor—¡oh penetració sobrenatural!—ha fet un descobriment: ha descobert que las empresas teatrals treballan no per amor al art, sino per negoci, pèl vil interés.

¿De veras?... ¡Quí havia de figurars'ho!... ¡Lo que barrinan certs homes!

No obstant, mirin; jo, sense ser tan espavilat com aquest senyor, també hi descobert una cosa: hi descobert que *La Il·lustració Catalana*, á pesar del pretenció nom que porta, en lo número que tinch á la vista no més publica grabats extranjers, vells y rebregats, que res tenen que veure ab la nostra estimada terra.

¡Aixó si que no es treballar pèl vil interés, sino per amor al art, al art *catalá*, que aixís se desenrotlla y adquireix renom é importancia!

* *

Una petició y acabo.

Perque l' estat de comptes que aquest fulano 'ns presenta siga complert, ara no més hi falta una cosa: que 'ns digui quánt li han produhit á n' ell las sévas obras pèl teatro.

Perque—¡á mí no me la péga!—qui tan ben enterat está d' aquests negocis y ab tan *interés* se 'n ocupa, autor dramàtic ha de ser.

Apa, óbrins lo cor y cóntins la veritat, deixant apart modestias y compliments, que no ho dirém á ningú.

¿Quánt ha cobrat? ¿quánt?

Potser no ha cobrat res...

¿Qui sab si d' aixó plora la criatura!

UN DE LA CONTADURÍA.

CONTESTACIÓ

Ab una missiva closa
si t' estimo 'm dius, hermosa?
Ab dos ratllas t' ho vull dir,
puig per xó poch haig d' escriurer:
Mentres visquis, ¡jo vull viurer!
quan tu 't moris, ¡vull morir!

J. ALAMALIV.

TAL FARÁS, TAL TROBARÁS

Una tarde de hivern que feya una tramontana que arrancava la qua als cans vaig anar á la baga del Soler al aguayt dels tudóns. Com es lloch que aquestos hi tenen prou tirada, may hi faltan casadors que amagats en las barracotas de brosta esperan la vinguda de algun remat de tudóns que 's posi á tret.

Vaig arribar á la baga calent de peus y cos perque la pujada es llarga, pero en cambi, 'l dimoni de la tramontana que espolssava ab furia als arbres netejantlos de secalls y fullas secas, 'm va endanyar los panellóns que tenfa á las orellas de tal manera, que semblava hi tingués dugas brasas de foch. Cercant, cercant, vaig ensopegar un aguayt molt ben situat al mitj de una forra de pinassas ab branca gayre be fins á terra, disposició inmillorable per servir de ajocador.

Al cap de una estona que estava instalat dintre la barraca y ja havia obert clarinas per ferhi passar la escopeta en cas de necessitat, sento enraonament mes entllá que se anava acostant, després remor de passos y fregadís entre 'ls bruchs, y per fi veig al Bernat de cal Petit que se 'm precipitava dintre la barraca.

—Ep, mestre—vaig cridarli—jo hi he sigut primer; ja 'n trovarás d' altres de aguayts aquí més amuntet.—

—¡Llamp de neu, poch me 'n havia atalayat de que hi fossis!—¡Joan! ¡Joan! baixa, baixa, que hi ha 'n Quim de cal Artigayre assi!—

—¿A qui cridas? vaig preguntarli.—

—Al meu germá, que s' ha quedat á l' altra bandada.—

—Ah, ja—vaig fer jo malhumorat—

Y vingué 'n Joan y se 'm possá á l' altra cantó. Varen treures la petaca y cop de garlar encare que jo no 'ls digués paraula. Entre tant l' hora precisa de comensar á venir 'ls tudóns se acostava, y no podentme contenir més, per fí vaig dir:

—Be, noys, ja veureu, si 'ns estém aquí á ferla petar, no hi ha perill que vingan, no, 'ls tudóns, y jo he fet més de mitj' hora de camí per poderne matar algún.—

—Tens rahó—varen contestar anantsen, pero l' ase 'm fum si pots enjegar la escopeta.—

Al cap de una mica va venir un remat de tudóns que 's posá més amunt de allí ahont jo estava y tot seguit va ressonar l' esbrahol de una escopetada.

—¿L' has mort?—vaig sentir que cridava 'n Bernat.—

—Dos, n' han caygut. ¡Oy que son grossos, vataua d' ell!

Mentres jo pensava ab la bona sort que ells tenian y escoltava ab atenció, retenintme fins l' alé, tot de un plegat, sobre las pinassas que tenia al devant se hi va rebatre un remadás de tudóns que al menos n' hi havían una cinquantena. Ab cuyado de no fer soroll me hi apunto, y axís que ana-

va á pegar ganxada, ressona un tiro y 'l remat pren vol.

—N' has mort cap—sento que crida 'n Joan.—

—¡Ca! home, va contestar 'n Bernat, si era massa lluny!—Y tot seguit vaig sentir qu' ells dos parlavan á mitja veu y que 's contenian ab traballs las riallas.

Llavoras ja vaig comprendre las sevas intencions. Se havian proposat fastidiarme no deixantme matar ni un tudó, esquivant á tiros tots 'ls que vinguessin ab mí. De aixó convenst, vaig anarme'n, cridant al marxar á n' aquells y com si no estés gens enfadat:

—Vaja, noys, adeusiau. Divertiuvos forsa; y fins un altre rato.

Al diumenje següent, ab lo plan de venjansa consabut, agafo la escopeta, vaig á la baga, y me amago. Al cap de una estona arriuan los dos germans de ca'l Petit y tot rihent y ficantse á las barracas anavan parlant de la rifada que pochs días avans me havian fet.

Al cap de un ratet 's posaren un parell de tudons prop de ahont estava en Bernat.—Començém—vaig penssar y ¡pum! clavo escopetada y 'ls tudons encare fugen.

t No havia passat un quart, que ja las sapinas que vigilava 'n Joan quedavan blavas de tudons.

—Fugiu, todons, fugiu, que os volen matar—vaig cridar ab tota la forsa.—Y es clar las bestiolas arrencaren á fugir esparveradas.

QUIM ARTIGAYRE.

LA MÚSICA Y 'L AMOR

A MON VERDADER AMICH JOSEPH TROTTA

Vaig dirte 't demostraria, per ferte veure es error sostení un' altra teoria, qu' es certa l' analogia de la música y l' amor.

Y cumplirte lo promés ho vaig á fer, com veurás, fundantme ab rahons de tant pés, que ben convenst, després de llegirlas, quedarás.

Quant no sabs qué es estimar y 't creus qu' es com jugá á balas ó jugá á saltá y parar, llavors ets al comensar; quant tot just tocas *escalas*.

Quant una noya t' agrada y vols ferla ta estimada demanantli relacions, ja es feyna més obligada; lo mateix que las *llissóns*.

Quant ja t' ha donat lo sí y la vas á acompanyá, y vos diheu pensa ab mí al separarvos, puch di que aixó es un *duo* hasta allá.

Quant ella 't diu que ha olorat lo seu pare 'l vostre amor prometentli un estofat, 't deixa tant espantat que 't fá un gran *trémol* lo cor.

Si la vas á acompanyá, veus lo seu pare que vé y d' ell te tens de amagá, per 'ná bé has de procurá *tempo* poguerho fe.

Si 'l seu pare 's desespera per ferte passar malts ratos, ves qu' un dia ab tal fal-lera no 't vingui á da pel darrera una ma de *pizzicatos*.

Si es un xich esbojarrada ta xicota y no 't va bé, ves sempre á la assegurada sino, més d' una vegada *calderón* se té de fe.

Pro si per final hi tronas y 't diu fals, que no t' estima, y altras cosas de las donas, busca prest cordas més bonas qu' es que s' ha trencat la *prima*

Si per cas es presumida, li agrada molt 'ná á la moda y gasta polvos sens mida, si no en fuges desseguida prompte serás á la *coda*.

Si os estimèu, es molt clá qu' entre 'ls dos hi hagi *armonia*; si 't vol pero 's fá pregá un xich massa, es per gosá més temps ab la *sinfonia*.

Si 't sonriu es que vol darte un *allegro* de mistó; si 't renya vol *afinarte*; si plora es per demanarte que li has de fer més *bon só*.

Si anant ab tu corrents vá, ho fá per veure al poch rato si un *andante* sabs portá; tot lo que té 't donará si ets un xich *apassionato*.

Y, en fi, si tant t' hi capficas fins á volgué casament y per ferlo 't mortificas, llavors á trossos y á micas haurás trencat lo *instrument*.

J. BUÉ VENTURA.

NOVEDATS

No sabém si 'l senyor *Espantaleón* ha espantat á la companyia, que baix la seva direcció actuava en aquest teatro, ó qué: lo cert es que 'ls apreciables sarsueleros s' han despedit á la francesa y 'l teatro ha tancat las portas hasta *nueva orden*.

CATALUNYA

De la famosa *pochade* que 'ls aixerits Blum y Toché escrigueren per allá l' any 1870, ab l' únich propósit de donar lloch á que 'ls gimnastas Hanlon-Lees desarrollessin totas sas habilitats, se n' han fet varias reproduccions.

Lo *Viaje á Suiza*, que dissapte va estrenarse en aquest teatro, es una de tantas, y no de las menos afortunadas y entretingudas. Difereix una mica de la que anys enrera vejerem en lo teatro del Circo; pero va molt bé y arriba al final sense cansar al espectador.

Dels Omers, gimnastas que en lo *Viatje* que avuy se representa desempenyan la part més important, se diu que son los successors dels Hanlon-Lees. Verdaderament, semblan educats en la seva

Com estimarse, ja s' estimaven la Ramona y l' Agusti; pero... —ja surten los peros— siga que 'l capellà no 'ls hagués benehit bé al casarlos, siga que al registre civil los haguessin registrat malament, lo certus es que per allò de tanto que te quiero te apunyego», tot sovint per un tres y no res s' enredavan de paraulas, y en un tancar y obrir d' ulls, armavan la gran sarracina del sigle.

Generalment, l' hora del foch era la del dinar. Veritat es que aquell era l' únich moment en que estavan junts, y convenia aprofitar la ocasió. —Ella començava: —Que tu menjas poch. Ell replicava: Que jo menjo lo que 'm convé. Ella responia: Que qui sab perquè estás desganat... y ja hi eran. La taula tremolava, los plats y las ampollas volavan enlayre... y la criada volava també: volava a avisar als vehins, perquè vinguessin a descompartir als amos.

Los vehins, un matrimoni pacífich á carta cabal, corrian á apaciguarlos, apoderantse 'l marit, d' ella (no era cap tonto 'l tal marit) y la muller, d' ell... —Pero, senyora Ramona, no sigui aixís! —Pero senyor Agusti, no se las pegui tan fortas! —Que ha sigut ell. —Que ha comensat ella... Y ab penas y traballs conseguian fer parar lo foch.

Llavors començava la segona part. Suspesa la batalla, era precis curar los ferits. La dona pacífica reparava las averias del senyor Agusti, y l' marit se cuydava de las de la senyora Ramona, mentres la criada recullia 'ls trastos trencats, restos de la batalla.

Adobats los desperfectes físichs, venia l' arreglo de la part moral. La vehina etzibava un sermó al senyor Agusti

y 'l vehí disparava un discurs á la senyora Ramona. Allí surtia tot: la pau del matrimoni, la gloria del cel, los càstichs del infern... y 'l dir de la gent.

Ja 'ls tenim amansits, arrepentits y convenuts. Lo matrimoni arreglador hi dona l' últim cop de ma, y despres de tres ó quatre miradas tendras y altras tantas vacilacions, l' Agusti obra 'ls brassos, la Ramona s' hi aboca, plorant d' enterniment... y el sol de la paz torna á lluhir, ab gran satisfaccio dels vehins, que contemplan encantats la carinyosa firma del tractat de pau eterna y definitiva.

—Bueno— diuhen llavors las potencias vehinas. —Ja tenim la guerra acabada. Ara, á estimarse. á prosperar, y no pensar may mes en lutas que son la perdició dels matrimonis... y la dels plats y soperas — Y girant qua, lo matrimoni interventor passa la porta, y se 'n torna per allí hont ha vingut.

¿Ja son fora?... Lo senyor Agusti y la senyora Ramona, cridan á la criada. —D' avuy endavant, no permeti per cap concepte que aquests tafaners d' aquí al costat se siguin a casa nostra. Si venen, diguise que 's cuidin d' ells, que prou feyna tenen á casa sóva, per anar á batxillejar en las dels altres. — MORALEJA — En qüestions de matrimonis, lector, si no t' hi demanan, no t' hi enredis; y si t' hi demanan... tampoch. — LL. LABARTA.

escola contorsionista, y en alguns passatjes potser los superan. No es possible, sense véureu, imaginarse las barbaritats y diabluras que aquests artistes intercalan en la obra, ni las sorts arriscadas ab que á cada instant sorprenen al públich.

La companyia de sarsuela que 'ls acompanya es passadoretta: en Colomer—lo nuvi perseguit—es qui fa 'l gasto y dona á totes las escenas la nota cómica.

Se 'ns figura que aquest espectacle portará molta gent al teatro de la plassa de Catalunya. Al fi y al cap, en aquests temps de calor no hi ha res tan propi y agradable com *Un viatge á Suiza*, la terra de la fresca y las montanyas nevadas.

CALVO-VICO

Los padres sin familia segueixen arrapats al cartell y per ara no hi ha senyals de que vulgan anársen. La empresa ha trobat un *filón* en aquesta obreta *sui generis*, ja que 'l públich no 's cansa de véurela ni d' aplaudir á la senyora Verdecho, que en ella hi está lo que 's diu de primera.

* * *

Ara diu que va de debó.

S' ha anunciat que la *Bella Chiquita*, la *Bella Chiquita* autèntica, vé definitivament á Barcelona, disposada á debutar en aquest teatro á la major brevetat.

Veyám: celebrarem que no tornin á surtir *motivos de salud* que li destorbin lo viatge.

Y ho celebrarem, més que per res, per veure la cara que hi posará la congregació de *La Fulla*.

ALCAZAR ESPANYOL

Desde 'l dia 8 de aquest mes hi treballará la companyia dramática que dirigeix lo primer actor D. Vicents Miquel, combinada ab la secció cómica que corra baix la direcció del Sr. Millá.

L' obra de debut será *La Dolores*, pera representar la qual lo Sr. Miquel ha obtingut autorisació especial del Sr. Feliu y Codina.

CIRCO EQUESTRE

Ens hem quedat sense Onofris. Los simpátichs artistes van despedirse l' altre dia, rebent del públich una última ovació tan entussiasta com merescuda.

Dimars debutá l' artista eqüestre Mlle. Estherina, una minyona que treballa á caball ab molta soltura y fa tamborellas en la *pista* com tot un saltador.

Novedat en perspectiva: un domador, Mr. Veltran, que presenta sis lleóns... en llibertat.

¡No fem bromas!

¿Que haurém de venir ab escopeta?

N. N. N.

LO GAT Y LA RATA⁽¹⁾

LEMA:— ¡Gatada!

A dintre de una ratera tancada estava una rata y un gat jove y presumit aixis ab ella parlava:

—Ay. rata; ja estás ben fresca quan aquí t' has deixat caure.

—¿Per qué ho dius?

—Perque 't farán

lo mateix que han fet ab altrás que s' han ficat aquí dins alegres com unas pascuas, y quan n' han sortit, pobretas, ja están fetas una llástima.

—Ay, gat; per Deu, no m' espantis, si jo aquí hi entrat pensantme trobarhi un bon esmorsar y un cop satisfeta anarmen.

—¿Si? Donchs ja pots pregá á Deu perque salvi la téva ánima.

—¿Vols dir que...

—Que quan te vegin no t' arrendo la ganancia.

—Ay, si la mare ho sabia, pobreta.

—¿També tens mare?

—Si, gat.

—¿Y es molt jove?

—Crech

que té nou ó deu senmanas,

—¿Y ahont s' está?

—Viu á dispesa

á casa de un' altra rata molt *rata*, dintre un forat que hi ha á dalt de la teulada; ¡ay! si tu 'm volguessis fer l' obsequi d' aná á avisar'la y esplicarli l' hora tonta que hi tingut...

—No pas per ara; (pro ja m' hi deixaré veurer per' lli dalt de la teulada).

—Vaja, gat; tu qu' ets tan maco, veshi...

—(Si t' acostas gayre de la grapada que 't dono, te ratllo tota la cara).

—Fesme aquest favor, gatet, miram: hasta agenollada t' ho prego.

—No puch.

—¿Per qué?

—¿Perque no 'm dona la gana!

—Donchs tréume tu d' aquí dins si no 'm vols fer desgraciada.

—Aixó ja es un' altra cosa; (ay, pobre; ja no t' escapás).

—¿No tindrias tu algun medi de treurem d' aquesta gabiá?

—Si; jo 't puch treure d' aquí perque sé com va la trampa; pero, muixoní.

—¿Y vols dir que podré entornarme á casa?

—O bé t' hi portaré jo (dintre de la meva panxa).

—Ets molt viu.

—Molt més que tu que no has conegut encare com t' has deixat enganyar per un tall de cansalada.

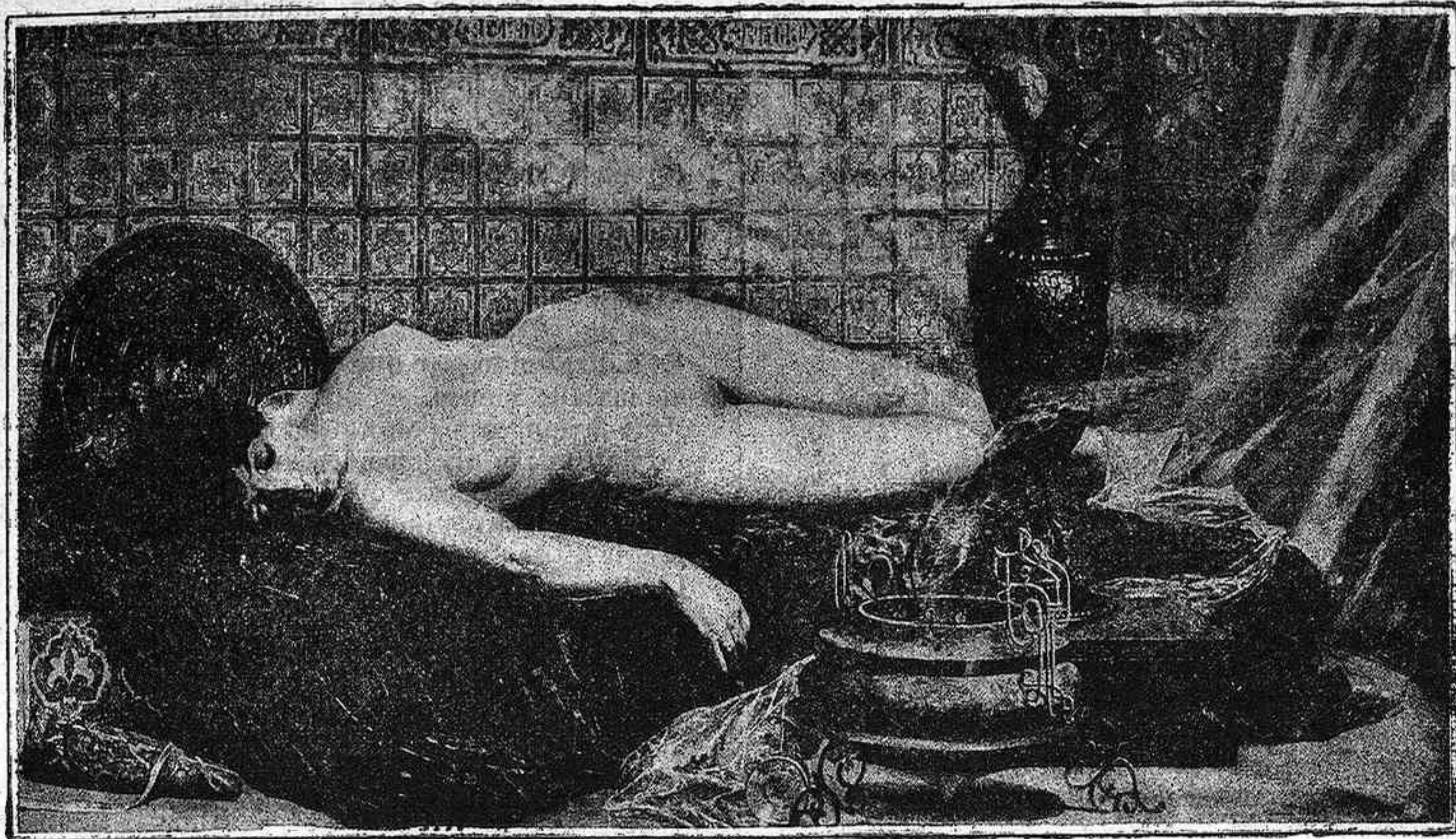
—Si tu 'm poguessis salvar, á cambi d' aquesta gracia t' enviava avuy mateix un potet d' oli de ratas.

—¿Romansos á n' aquesta hora? Veig qu' estás molt carregada de camándulas, rateta;

ja us coneix massa á vosaltres: ¿te 'n recordas d' aquell vespre que perque vaig atraparte festejant á un ratolí

(1) Premiada ab accessit en lo Certamen humoristich del Cassino Tarrassench.—1893.

UNA ODALISCA

Quadro del pintor catalá E. Soler de las Casas

en un recó de l' estable
de mi vares renegar
fugint ab aquell tunante?
—Vaja, gat, veig qu' ets molt.... *idem*
y que no 'm coneixes gayre.
—¿M' ho negas?

—Home, está clar;
sí aquella era ma germana.
—¿Vols dir?

—Com que 'ns assemblém
son molts que 'm prenen per l' altre.

—¿Sou de una mare potser?

—Sí; va tenir bessonada
pero, no perdém lo temps;
d' aquí es precis escaparme

—Ja 't salvaré si tu vols,
pero avans tens de jurarme
de que si alguna postura
jo 't faig, no tens d' escaparte.

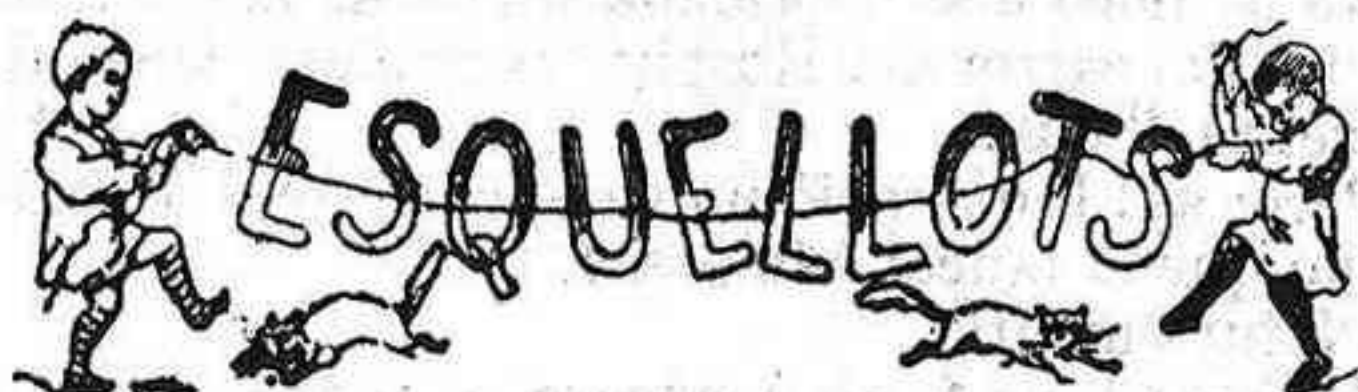
—(Malo, malo); un xich difícil
es aixó que tu 'm demanas.

—¿Ho acceptas ó no ho acceptas?

—(Vaya un gat mes pastanaga);
¡accepto! (tu obram la porta,
després veurém si m' atrapas.)

Lo gat redobla la vista,
un sospir llensa la rata,
aixeca 'l primer la pota,
dona un cop á la palanca,
surt la rata, 'l gat fa un salt,
cria, li planta las grapas
y al poch rato lo séu ventre
ja está ocupat per la rata,
y se 'n va tot satisfet
cap á dalt de la teulada.

JOSEPH ASMARATS.

¡Mirin que 'n son de tussuts aquets cansaladers!
Barcelona vol menjar tocino fresch tot l' any; l'
Ajuntament acorda no tancar lo matadero; la ley
autorisa y dóna forza á aquest acort.... y ells, tretze
son tretze: no volen que Barcelona menji á
gust, no volen que l' Ajuntament tingui 'l mata-
dero obert.... no volen que la ley se compleixi.

Un diari parla de las gestions que uns quants
tocinaires han fet en lo sentit de privar la matansa,
y diu que per lograrho disposan de una pila
d' *arguments*, ab los quals han anat á Madrit,
conseguint fer dictar certas disposicions que 'ls
favoreixen una mica.

¿Quina forma tenen aquets *arguments*? ¿No son
pas rodons?

* * *

L' arcalde sembla que en aquesta qüestió no 's
deixá convence per *arguments* de cap classe, y ha
resolt no sucumbir á las interessadas pretensions
dels cansaladers.

Tenim, donchs, entaulat un desafió en tota for-
ma.

Veyám que s' acabarà primer: los *arguments*
dels cansaladers ó la energia del arcalde.

Jo, de tots modos, someteria 'l litigi á la decisió
dels porchs.

¿No son ells la *part* més interessada?

Donchs que parlin: que contestin si volen ó no
que la matansa continui.

Si responen *no*, tancarém lo matadero.

Si no diuhen res.... seguirá la matansa.

¿No 'ls sembla'bé?

Del *Noticiero Universal*:

«D. Joaquín Sabater, en los mercados de S. Antonio y Hostafranchs, ha decomisado un tes-tículo....»

Repeteix que aixó ho diu *El Noticiero Universal*, lo periódich de las *semblansas femeninas*.

Las letras catalanas acaban de sufrir una pérdida deplorable. D. Gayetano Vidal y Valenciano, l' inspirat autor de *Rosada d' istiu* y tantas otras obras, morí fa pochs días á Vilafranca, son poble natal.

Inútil es fer constar lo sentiment ab que doném aquesta noticia y la part que preném en lo desconsol que afligeix á sa apreciable familia.

¡Hola, hola!

D. Camilo Fabra se 'n va á Chicago.

¿No va pas á portar lo *Código O* á la exposició universal?

Un *xiste* de 'n Taboada.

Parla d' una noya que balla ab molt poca gracia, y per indicaro ab forsa relléu, diu que sembla una *española de Castellfullit*.

Recomano al bon Taboada que esborri aquestas paraulas; y li recomano per dos motius.

Primer: porque si no ho fa, 'ls catalanistas l' comunicarán.

Segon (y 'l més important:) porque aixó no es *xiste* ni res que ho sembli.

No fa molts días un fulano tractá de birlar á un tender del carrer del Hospital la friolera de trenta dotzenas d' ous.

Pero; ay! l' operació no va surtirli bé y l' individuo quedá tancat á la presó.

¡Naturalment!

Amagar l' ou á algú encare es possible; pero ¡amagarn'hi trenta dotzenas!....

¡Alerta, chicos de la prensa!

Llegeixó:

«Alguns periodistas de Lisboa que l' altre dia van lidiar un novillo en aquella plassa de toros, sufriren infinitat de *cuquidas* y rodaren per terra ab lamentable freqüencia.»

¿No tractan de donar una novillada 'ls periodistas d' aquí?

Donchs ja ho saben: los novillos no respectan res: ni 'ls *sacerdots* de la premsa.

Y ja que las barbas dels de Lisboa veuhen pe-lar.... pòsinse las sévas á remullar.

La escena á Gracia.

Es de nit. Sonan pitos y més pitos, en senyal de foch.

Los bomberos se posan en moviment y las autoritats acudeixen al lloch que 'ls pitos dels serenos indican.

—¿Ahónt es lo foch?—pregunta la gent.

Ningú ho sab. No 's veu ni rastre de fum.

Averiguat lo cas, se posa en net que lo que hi ha es que un infelís s' ha suicidat, penjantse al montant d' una porta.

Aquests serenos de Gracia son en veritat deliciosos: además de ser *gracienses*, resultan també *graciosos*.

S' exclaman los vehins de la part de S. Pau de que las clavegueras fan mal olor, á causa—diuhen

—de que per aquella banda hi ha molts *números cent* que van á parar á la cloaca.

¿Per la part de S. Pau passa aixó?

Pues sápigán, ciudatans, que aquest abús que 'ls altera passa també per Sant Pere y per varios altres *sants*.

¿Volen veure un modelo de finura y delicadesa? Aquí 'l tenen: es la Junta del Hospital de Santa Creu.

Ab motiu de no sé qué y desitjant fer economias, la ilustre Junta ha determinat suprimir doscents llits.

Es á dir; vol lograr que al Hospital hi haji doscents malalts menos.

¿Qué farian vostés en aquest cas?

Lo natural: agafar los doscents malalts y plantarlos al carrer, encare qu' estessin reventantse.

Pues la cristianissima Junta del Hospital no vol proceder d' una manera tan ruda.

Lo *Brusi* 'ns ho explica ab un candor pastoril qu' enamora:

«Las 200 camas suprimidas por la Junta del Hospital, lo serán segun vayan vacando, á medida que se restablezcan los enfermos.»

¿Veritat que la bellesa de sentiments d' aquesta Junta fa venir als ulls llágrimas de gratitut?

¡Esperar que 'ls malalts se curin, per despedirlos! ¡No tréurels del Hospital desseguida!

*
**

Senyors de la Junta: ja que están disposats á ser una mica generosos, acábintho de ser del tot.

Si han d' enterrar algun malalt, ¡no l' enterrin viul! ¡Esperin que sigui difunt!

¡Alto! ¡que 'ns tornin los quartos!

Es dir: que 'ls los tornin á n' ells.

(*Ells* son los que van anar á las corridas de *despedida* que doná en *Lagartijo*, avants de tallarse la cua).

Van enganyarlos com xinos.

Los cartells deyan que 'l *Califa* 's despedia del toreig. Y ab tal motiu, pujavan los preus d' entrada d' un modo que feya fredat.

Pues bé; acabo de llegir en un periódich, que en *Lagartijo* s' ha compromés á treballar en la plassa de toros de Málaga.

Ell s' excusa ab que será senzillament una novillada, y encare á benefici dels pobres.

No importa: vam quedar en que 's despedia de las banyas, y ha faltat al compromís.

Per lo tant, descambiém: queda desfet lo tracte. Torni 'ls diners á la gent.

Vam pagar per despedirnos y pues no s' ha despedido, vingán los rals de la entrada... y no hi ha res de lo dit.

Lo laborator micro-biológich del Parch es un de tants *chupópteros* del nostre dilapidador Ajuntament.

En una de las últimas sessions va autorisarse al director de dit laborator per adquirir un aparato per la conservació de la vacuna de la verola.

¿Es tan difícil la adquisició d' aquest remey profilactich en totas ocasions y épocas, porque lo municipi gastí diners ab aparatos purament de luxo? De cap manera te justificant la inversió dels fondos del poble en cosas tan supérfluas com la conservació de la vacuna de Jenner, ja que tothom la pot adquirir bona, barata y fresca, proporcionantla

gratis al pobres tots los numerosos y reputats establiments de vacunació.

Si no hi ha dificultat ab adquirirla ¿per qué gastar diner en conservar-la? Sensillament perque lo director del laboratorí es un dels *sabis* que mes profit saben treurer de la coneguda *idiosincràcia* dels nostres ruinosos Ajuntaments.

Lo laboratorí dona molts gastos y cap benefici: donchs vinga protegírlu, sens tenir may en compte la opinió que mereixen los actes que, sense soroll, van realisantse en las prácticas científicas del nostre *cèlebre* laboratorí micro-biológich municipal.

Ab gran pompa s' ha efectuat á Comillas l' entrega al Nunci del papa, del Seminari costejat per l' insigne marqués de la *Fulla*.

D. Claudio va estar á las sevas glorias.

Lo Nunci del papa va *pregonar* la generositat trasatlántica del senyor marqués.

Y 'ls jesuitas van dir:—¡Quin edifici més maco! ¡Qué bé hi estarém aquí!

* * *

Ja ho veuen: tothom es més felís que 'ls desventurats accionistas de la *Trasatlántica*.

¿Cóm s' explica que D. Claudio, que 's recorda de tothom, no pensi may ab ells?

Y ja que ha fet un bon seminari pels jesuitas ¿per qué no ha de fer per ells un bon hospici?

Estadística pintoresca.

En lo que va de temporada, hi ha hagut á Espanya la friolera de 88 cullidas en las plassas de toros, divididas en la següent forma:

Sense conseqüencias, 18.

Ferits levement, 17.

Ferits de alguna gravetat, 50.

Morts, 3.

Y haventhi tantas cullidas es per cert bastant xocant que 'l govern toreji á Espanya y á n' ell no l' *agafin* may.

* * *

Y á propòsit de toros y badells.

Dias enrera á Leganés (Madrid) se estava donant una corrida de novillos, quan un dels banyuts va enganxar á un jove, fill de la població, deixantlo mort punt en blanch, de una banyada al ventre.

LAS DONAS DE PARÍS

Fot. Rentlinger.— París

Liane de Pougie

Es la *cocotte* á la moda; totas las tardes se la veu á la *Avenue* en lo seu cotxe de *huit resorts*: es la més aixerida de París. Procedeix de bona familia y va separarse del seu marit, qu'es un marino distingidíssim. Ara diu que pensa dedicarse al teatro.

¿Creuen que per aixó 's va suspendre l' espectacle?

No, senyors: la lidia va continuar més animada que may entre l' entusiasme de la concurrencia.

¿Pregunta nquin comentari mereix la precedent noticia?

Vajan llegint si son servits:

* *

De la inspecció de serveys municipals de la ciutat de Gijón, procedeix lo següent ofici, transcrit ab totas las sévas bellas ortográficas:

«Echas las avereguciones debida, por la busca del indibido Llamado, N... N..., Maestro, de instación primaria de B..., parroquia de..., Vecino de... segun comunicacion fecha, siete dei corriente Agosto del 93; asta la fecha no hasido á vido.»

Se tracta, com haurán vist, de la captura de un pobre mestre d' estudi.

Per lo tant, lliguin caps y diguin si 'l lema de la Espanya moderna no queda ben especificat ab las següents paraulas:

«Molta banya y guerra á mort als mestres d' estudi!

¡Y després dirán que las famosas banderas del Centenari á Colón no han servit per res!

No sols van servir l' any passat per las festas de la commemoració, sino que avuy encare serveixen per fer favors á qui las demana, havent figurat las tals banderas en l' inauguració del ferro-carril de Igualada y en la festa major de Gracia.

* *

—¿Qué hi diu á n' aixó, D. Benito?

Lo Sr. Escaler:

—¡Qué vol que hi diga! ¡Qu' encare no las he cobradas!

Llegeixo en un periódich:

«Hoy ha llegado á San Sebastián una comisión de Bilbao con objeto de saludar á la ruina.»

¡La ruina per la reina!... ¡Quinas cosas diuen devegadas los caixistas sens més qu' equivocarse de una lletra!

Lo teatro Espanyol de Madrid ha sigut tret á subasta, sense que hi haja hagut medi de que 's presentés licitador.

De manera qu' en lo próxim hivern, l' antich corral de la Pacheca, lo teatro clàssich castellá, quedarà tancat.

¡Es una viva llástima!

Pero escoltin: ¿no podrian utilizarlo pera representarhi sarsueletas per horas y ballarhi y cantarhi flamench?

Si á tal altura ha arribat l' art dramátich nacional, tinguém lo valor de confessarho, ja que 'l nostre públich, per la seva part, té 'l valor de aplaudirho.

En un santuari de Catalunya, ahont hi ha fonda y café, s' hi llegeixen per tot arreu inscripcions místicas.

A no molta distancia del café y la fonda hi figura la següent:

«DOMINUS TECUM.»

Un aficionat á fer corre las fitxas y als bons bosins, la va traduhir aixís:

«Dómino y teca.»

L' angel de l' Aduana ha sigut arriat del siti que ocupava, dalt de la cornisa de aquell edifici, perque amenassava desplomarse.

¡Angel de Déu!

Ab la trompeta als llabis estava allí, preparat á fer sentir un espinguet de aqueix instrument, lo dia que hagués comprés que á Espanya teniam bon govern.

Contava més de un sigle, y no va tocar may la trompeta.

Per últim, s' ha cansat d' esperar. Lo qual vol dir que 'l bon govern á Espanya es impossible.

Un inglés molt rich, qual mort era esperada ab ansia per un seu nebot calavera, que havia d' heredarlo, otorgá testament, y en ell s' hi llegia la següent cláusula:

«Nombre heréu al meu estimat nebot Fulano de Tal, ab la condició precisa de que no puga pendre possessió dels meus bens fins y á tant que cumplesi sos 80 anys, edat en que l' home comensa á tenir alguna experiencia pera manejar los seus interessos ab alguna discreció sense malgastarlos ab donas ni fartaneras.»

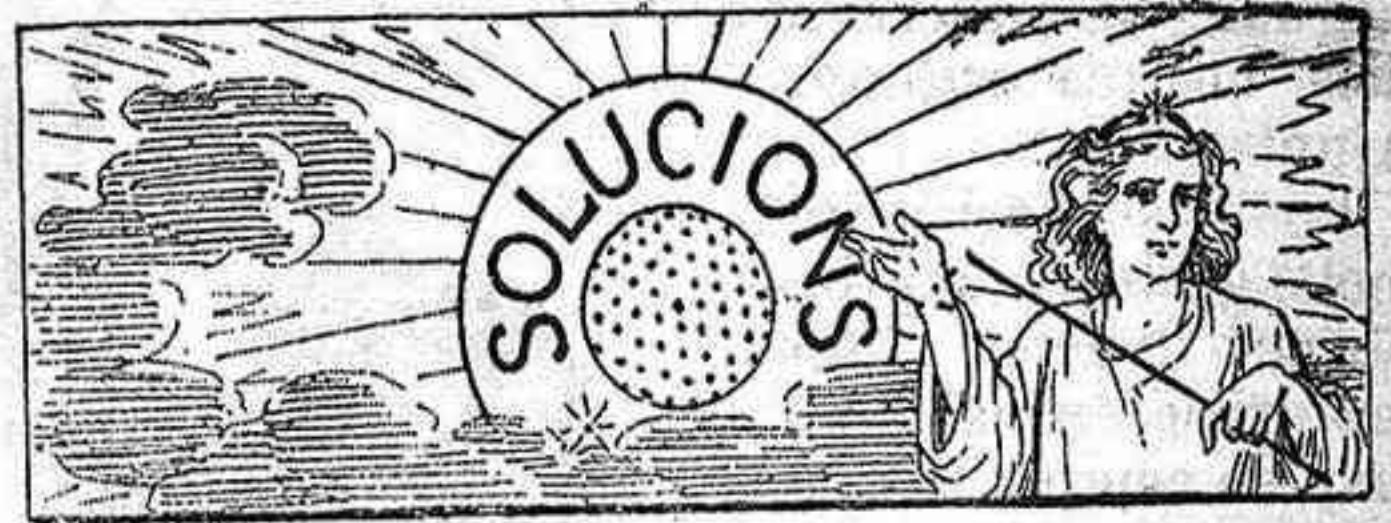
Lo nebot degué convencers de que 'ls inglesos

raras vegadas fan bromas; pero quan las fan, las fan molt serias.

Se tracta de un de aquells tipos que no saben res, y no obstant s' enriqueixen, gracias á no tenir cor, ni entranyas y al tracte dur qu' emplean ab los seus subordinats.

¿Saben un que 'l coneixia bé quin nom va donarli?

—Un gall d' indi... de presa.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1.ª INTRÍNGULIS.—Solar.

2.ª GEROGLÍFICH.—Com més viscomtes, més viscomtesas.

XARADAS

Per la Pepa, 'l demati, hu-dos si soch bon minyó, faig de guardia cantonada al carrer del Avinyó.

Després passo tot lo dia dret al portal, de manera, que casi passa de hu-tres donchs hasta 'n Quim se 'n entera.

LO VELL DE LAS MOLAS

Quadro del pintor catalá E. Soler de las Casas

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

APELES MESTRES

ESTIUET DE SANT MARTÍ

Poema ilustrat per l' autor

Un tomo en 8° • DUGAS pessetas

== NUESTROS MILITARES ==

Por FRADERA - Ptas. 1'50

M. MARTINEZ BARRIONUEVO

VENTA DE HIJOS

Ilustrada por M. G. Simancas

Precio: 3'50 Ptas.

ANDALUZA

(LÁGRIMAS, VINO Y COPLAS)

Precio: 3 Ptas.

FILIGRANA

(Historia de un secuestro)

Precio: 3 Ptas.

META HOLDENIS

NOVELA DE VÍCTOR CHERBULIEZ

Un tomo en octavo Precio: 3 pesetas

¿QUÉ HACER?

Por el Conde Leon Tolstoy

Un tomo en octavo Precio: 3 pesetas

HERIBERTO SPENCER

LA JUSTICIA

Un tomo en cuarto encuadernado.

Precio: NUEVE pesetas

¡POBRE PATRIA!

Por un general de la reserva

Con dibujos de A. Pons. — Precio: UNA peseta

ARTE DE HABLAR BIEN FRANCÉS

En ocho dias se aprende la verdadera pronunciación

Precio: DOS pesetas

BIBLIOTECA DE UTILIDAD PRÁCTICA

Manipulaciones de la leche. Un tomo en octavo, encuadernado.	Plas. 4'50
Manual de Equitación. Un tomo en octavo, encuadernado.	» 6
Fabricación de bebidas económicas. Un tomo en octavo, encuadernado.	» 5

Está per sortir la obra nova de C. GUMA

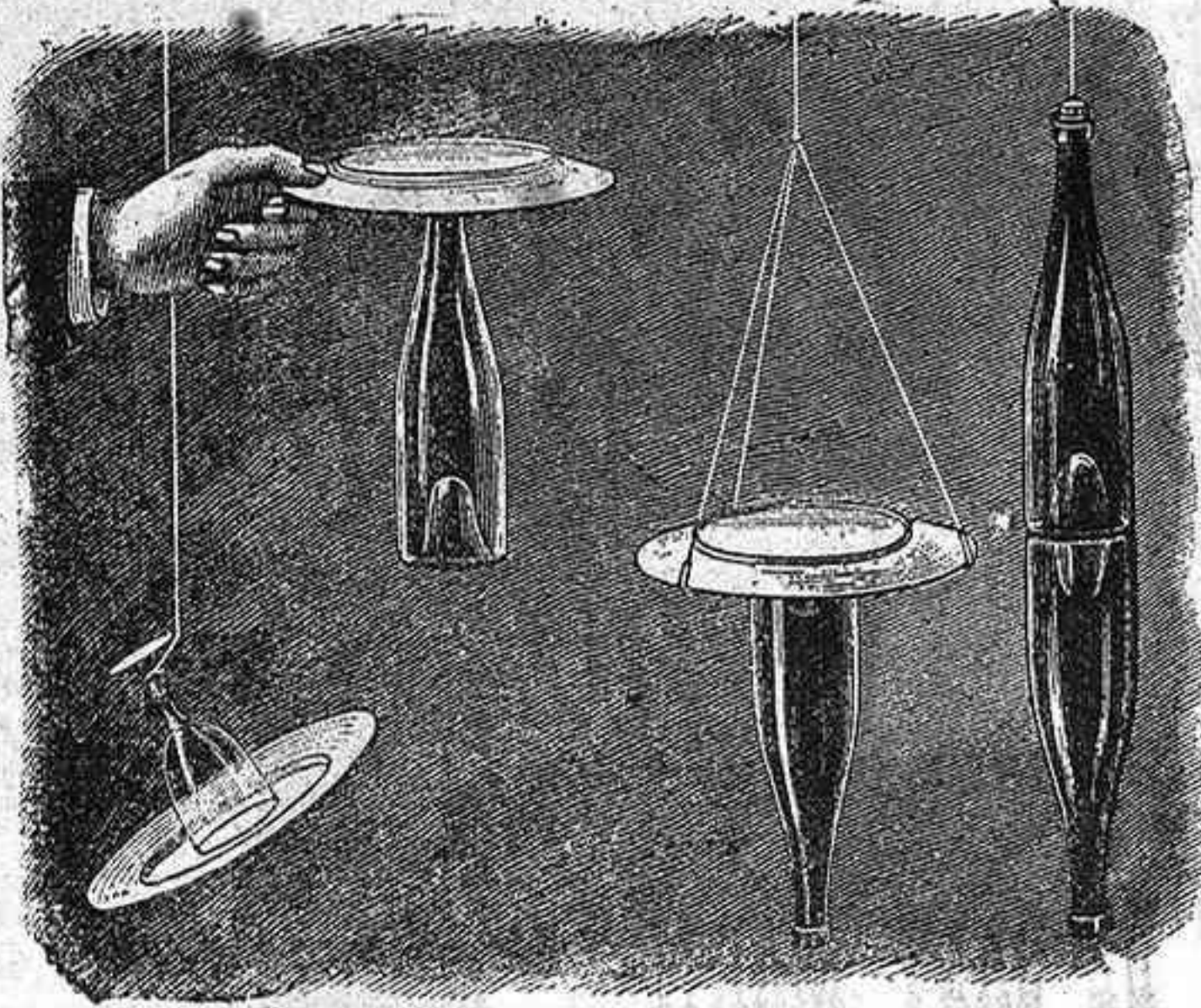
UNA AVENTURA D' AMOR

Ab dibuixos de MANEL MOLINÉ

Sols valdrá DOS rals. — Los pedidos se servirán rigurosament per torn

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

LA PRESSIÓ DE L' ATMÓSFERA

Un dia que tinguin temps y 's trobin tranquils de nervis, fassin aquests experiments: son molt curiosos, pero exigeixen una mica de calma.

Copa y plat.—Penjan la copa al sostre, creman dintre d' ella un pessich d' estopa ó un bossí de paper suau, y mentres crema, després d' untar ab seu las voras de la copa, apliquinhi 'l plat. La dilatació del ayre, seguida d' un refredament, produheixen la adhesió dels dos objectes.

Plat y ampolla.—Aixó ja es més complicat. Primerament posan l' ampolla cap-per-vall sobre un vas ó receptacle de coll estret que contingui aygua bullenta. Quan l' ampolla está plena de vapor, s' engrassa 'l broch, se posa demunt del plat y 's tomba tot junt: ja ho tenim enganxat.

Los dos altres jochs, entés aquest últim, se fan ab relativa facilitat. No s' ha de fer res més que sometre 'ls objectes á l' acció del vapor, practicar l' engrassament necessari y posarlos en contacte.

Ella may me correspon
per més que li fassi l' os
y fins quan parla de *prima*,
diu que no vol cap gomós.

Una pela cada dia
guardava jo en un recó
per donarli un *dos-hu-invers*
lo dia del seu patró.

Si logro qu' ella m' estimi
diré cada nit al pis
recordantne sa *total*
una oració á Sant Lluís.

BANYS Y GUANS.

XARADA-ENDAVINALLA

Al istiu me llevo avants
de que las *tot xamaneyas*
llensin per sá boca 'l fum
del foch que sota seu tenen;
pro al hivern me desperto
quan los gomosos ja 's llevan.

Si estás molt dessota méu
torno ta pell *hu-invers-versa*;
al hivern per mí sospiras
al istiu de mí renegas,
y fins te dich que al istiu,
perque vull, *segona-inversa*
ta roba *quarta dos-quinta*....
vaja, lector, á mí 'm sembla
que si encar no sabs qui soch,
es perquè ets dú de la clepsa.

J. BUÉ VENTURA.

TRENCA-CLOSCAS

D ELENA TRESSOLS OS
ALELLA

Formar ab aquestas letras, lo titul de una comedia castellana.

A. AMIGÓ

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: eyna de fuster.—Segona; nom de dona en diminutiu.—Tercera: autor dramátich.

UN DE TARRASSA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—	Poble catalá.
7	3	2	8	9	2	7	9	—	>	>
4	2	9	7	8	3	9	—	>	>	
4	7	9	5	3	9	—	>	>		
7	3	6	7	9	—	>	>			
1	2	7	9	—	>	>				
7	3	2	—	>	>					
7	6	—	>	>						
9	—	>	>							

7 6.—Nota musical.
9.—Vocal

SR. SINGLOT.

FILLAS DE EVA

Fot. Kvizinanck.—Vient

¿Cuberta d' *enredaderas*?
Aixó solzament, ja dóna
una idea dels enredos
que deu tenir la minyona.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.